МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені Тараса Шевченка ФАКУЛЬТЕТ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ Кафедра програмних систем і технологій

Дисципліна «**Ймовірнісні основи програмної інженерії**»

Лабораторна робота № 5

на тему: «Дискретні розподіли ймовірностей»

| Левченко В. О. | Перевірила: | |
|----------------|-------------------|--------------------------------------|
| ІПЗ-24/1 | Дата перевірки | |
| денна | Оцінка | |
| 121 | | |
| | IП3-24/1 денна | IПЗ-24/1 Дата перевірки денна Опінка |

2022

Тема: Класичний та статистичний методи визначення ймовірності та обчислення

Мета – навчитись використовувати на практиці набуті знання про центральні тенденції та міри.

Завдання:

- 1. Аналітичним шляхом розв'язати вказані задачі.
- 1. Ймовірність знаходження в кожному прибулому потязі вагонів на дане призначення 0,2. Визначити ймовірність того, що в трьох із п'яти потягів, які прибувають протягом однієї години, будуть вагони на дане призначення.
- 2. Знайти ймовірність того, що в п'яти незалежних випробуваннях подія А відбудеться: а) рівно 4 рази; б) не менше 4 разів, якщо в кожному випробуванні ймовірність появи події становить 0,8.
- 3. На кондитерській фабриці 20% всіх цукерок складають льодяники. Знайти ймовірність того, що серед 400 вибраних навмання цукерок буде рівно 80 льодяників.
- 4. На автомобільному заводі у звичному режимі роботи з конвеєра сходить 100000 автомобілів. Ймовірність бракованого автомобіля дорівнює 0,0001. Знайти ймовірність того, що з конвеєра зійшло 5 бракованих автомобілів.
- 5. Ймовірність того, що пара взуття, яка взята навмання з виготовленої партії виявиться вищого ґатунку дорівнює 0,4. Чому дорівнює ймовірність того, що серед 600 пар, які поступили на контроль, виявиться від 228 до 252 пар взуття вищого ґатунку?
- 6. Банк обслуговує 100 клієнтів, від кожного з яких може надійти вимога на проведення фінансової операції на наступний день з ймовірністю 0,4. Знайти найімовірніше число вимог клієнтів кожного дня, та його ймовірність.
- 7. Завод випускає в середньому 4% нестандартних виробів. Яка ймовірність того, що число нестандартних виробів у партії з 4000 штук не більше 170?
- 8. Яка ймовірність того, що при 10000 незалежних киданнях монети герб випаде 5000 разів?
- 9. Фірма відправила на базу 1000 якісних виробів. Ймовірність того, що вироби в дорозі пошкодяться дорівнює 0,002. Знайти ймовірність того, що на базу прибуде 5 пошкоджених виробів.
- 10. Нехай ймовірність того, що грошовий приймальник автомату при опусканні монети скидає неправильно дорівнює 0,03. Знайти найімовірніше число випадків правильної роботи автомату, якщо буде кинуто 150 монет.
- 2. Написати програму, яка, використовуючи відомі формули теорії ймовірності (запрограмувати вручну) розв'яже задачі приведені у п.1.
 - 3. Порівняти результати обчислень, зробити висновки.

Математична модель:

Для обчислення потрібних нам величин виведемо всі формули:

$$P_n\left(m
ight) = C_n^m * p^m * q^{n-m}$$
 - формула Бернуллі

$$P_n(m)=rac{1}{\sqrt{n*p*q}}*rac{m-n*p}{\sqrt{n*p*q}}$$
 - локальна теорема Муавра-Лапласа,

$$P_n(m) = F(X_2) - (-F(X_1))$$
 - інтегральна формула Лапласа, де

$$F(x_i) = \frac{m_i - n * p}{\sqrt{n * p * q}}$$
 - функція Лапласа

$$C_n^m = \frac{n!}{m!(n-m)!}$$
 - комбінації без повторення

 $np-q \le m_0 \le np+p$ - найімовірніше число m_0 , задовільняє системі нерівностей, де n - загальне число подій, p - ймовірність, q=p-1

Завдання 1:

$$n = 5$$
; $m = 3$; $p = -0.2$; $q = 1 - p = 0.8$;

$$P_5(3) = C_5^3 * 0.2^3 * 0.8^{5-3} = 0.0512$$

Завдання 1

Завдання 2:

a)

$$n = 5$$
; $m = 4$; $p = 0.8$; $q = 1 - 0.8 = 0.2$;

$$P_5(4) = C_5^4 * 0.8^4 * 0.2^{4-3} = 0.4096$$

б) Для другої умови знайдемо всі ймовірності до 4 і віднімемо від 1:

$$P_5(1) = C_5^1 * 0.8^1 * 0.2^{5-1} = 0.0064$$

$$P_5(2) = C_5^2 * 0.8^2 * 0.2^{5-2} = 0.0512$$

$$P_5(3) = C_5^3 * 0.8^3 * 0.2^{5-3} = 0.2048$$

$$P_5 = 1 - (0.0064 + 0.0512 + 0.2048) = 0.7376$$

Завдання 2:

Ймовірність того, що в п'яти незалежних випробуваннях подія А відбудеться:

- а) рівно 4 рази = 0.4096
- 6) не менше 4 разів = 0.7376

Завдання 3:

$$n = 400; m = 80; p = 0.2; q = 1 - 0.2 = 0.8;$$

Для формули Муавра-Лапласа знайдемо спочатку ф-ю Гауса:

$$\varphi(x) = \frac{80 - 400 \times 0.2}{\sqrt{400 * 0.2 * 0.8}} = 0$$

За таблицею 0 - це:

| X | φ |
|---|--------|
| 0 | 0.3989 |

Підставляємо в формулу Муавра-Лапласа:

$$P_{400}(80) = \frac{1}{\sqrt{400 * 0.2 * 0.8}} * 0.3989 \approx 0.498$$

Завдання 3:

Ймовірність того, що серед 400 вибраних навмання цукерок буде рівно 80 льодяників = 0.0498625

Завдання 4:

$$n = 100000$$
; $m = 5$; $p = 0.0001$; $q = 1 - 0.0001 = 0.9999$;

Для формули Муавра-Лапласа знайдемо спочатку ф-ю Гауса:

$$\varphi(x) = \frac{5 - 100000 * 0.0001}{\sqrt{100000 * 0.0001 * 0.9999}} = -1.5812$$

За таблицею −1.5812 - це:

| X | φ |
|---------|--------|
| -1.5812 | 0.1145 |
| | ••• |

Підставляємо в формулу Муавра-Лапласа:

$$P_{100000}(5) = \frac{1}{\sqrt{100000 * 0.0001 * 0.9999}} * 0.1145 \approx 0.0362$$

Завдання 4:

Ймовірність того, що з конвеєра зійшло 5 бракованих автомобілів = 0.03620988974868

Завдання 5:

$$n = 600$$
; $m_1 = 228$; $m_2 = 252$; $p = 0.4$; $q = 1 - 0.4 = 0.6$;

$$F(x_1) = \frac{228 - 600 * 0.4}{\sqrt{600 * 0.4 * 0.6}} \approx -1$$

$$F(x_2) = \frac{252 - 600 * 0.4}{\sqrt{600 * 0.4 * 0.6}} \approx 1$$

За таблицею підставляємо значення й отримуємо:

| X | φ |
|----|--------|
| -1 | 0.3413 |
| 1 | 0.3413 |

$$P_{600} = 0.3413 - (-0.3413) = 0.6826$$

Завдання 5

Ймовірність того, що серед 600 пар, які поступили на контроль, виявиться від 228 до 252 пар взуття вищого ґатунку = 0.6826

Завдання 6:

$$n = 100; p = 0.4; q = 1 - 0.4 = 0.6;$$

 $100 * 0.4 - 0.6 \le m_0 \le 100 * 0.4 + 0.4$
 $39.4 \le m_0 \le 40.4; m_0 = 40$

Завдання 6:

Найімовірніше число вимог клієнтів кожного дня = 40.0

Завдання 7:

Оскільки $m \leq 170$:

$$n = 4000$$
; $m_1 = 0$; $m_2 = 170$; $p = 0.04$; $q = 1 - 0.04 = 0.96$;

$$F(x_1) = \frac{0 - 4000 * 0.04}{\sqrt{4000 * 0.04 * 0.96}} \approx -12.909936$$

$$F(x_2) = \frac{170 - 4000 * 0.04}{\sqrt{4000 * 0.04 * 0.96}} \approx 0.80687$$

За таблицею підставляємо значення й отримуємо:

$$P_{4000} = 0.2897 - (-0.4984) = 0.7881$$

Завдання 7:

Ймовірність того, що число нестандартних виробів у партії з 4000 штук не більше 170 = 0.7881

Завдання 8:

$$n = 10000$$
; m = 5000; p = 0.5; g = 1 - 0.5 = 0.5;

Для формули Муавра-Лапласа знайдемо спочатку ф-ю Гауса:

$$\varphi(x) = \frac{5000 - 10000 * 0.5}{\sqrt{10000 * 0.5 * 0.5}} = 0$$

За таблицею 0 - це:

| X | φ |
|---|--------|
| 0 | 0.3989 |

Підставляємо в формулу Муавра-Лапласа:

$$P_{100000}(5) = \frac{1}{\sqrt{10000 * 0.5 * 0.5}} * 0.3989 \approx 0.00797$$

Завдання 8:

Ймовірність того, що при 10000 незалежних киданнях монети герб випаде 5000 разів = 0.00797799999999999

Завдання 9:

$$n = 1000$$
; m = 5; p = 0.002; g = 1 - 0.002 = 0.998;

Для формули Муавра-Лапласа знайдемо спочатку ф-ю Гауса:

$$\varphi(x) = \frac{5 - 1000 * 0.002}{\sqrt{1000 * 0.002 * 0.998}} = 2.12344$$

За таблицею 2.12344 - це:

| X | φ |
|---------|--------|
| 2.12344 | 0.0508 |

Підставляємо в формулу Муавра-Лапласа:

$$P_{100000}(5) = \frac{1}{\sqrt{1000 * 0.002 * 0.998}} * 0.0508 \approx 0.0359$$

Завдання 9:

Ймовірність того, що на базу прибуде 5 пошкоджених виробів = 0.03595699948025762

Завдання 10:

$$n=150; p=0.03; q=1-0.03=0.97;$$

 $150\times 0.03-0.97\leq m_0\leq 100\times 0.03+0.03$
 $3.53\leq m_0\leq 4.53; m_0=4$

Завдання 10:

Найімовірніше число випадків правильної роботи автомату, якщо буде кинуто 150 монет = 4.0

Висновок: навчився використовувати на практиці набуті знання про центральні тенденції та міри.